

OBČINA
ILIRSKA
BISTRICA

Občina Ilirska Bistrica

Bazoviška cesta 14

6250 Ilirska Bistrica

OKOLJSKO POROČILO

za

Občinski prostorski načrt
občine Ilirska Bistrica

IZVLEČEK ZA 2. JAVNO RAZGRNITEV

Domžale, oktober 2012

OKOLJSKO POROČILO – IZVLEČEK

Domžale, oktober 2012

Naročnik:	Občina Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 14 6250 Ilirska Bistrica
Ime plana:	Občinski prostorski načrt občine Ilirska Bistrica
Območje plana:	občina Ilirska Bistrica
Ime dokumenta:	Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt občine Ilirska Bistrica – IZVLEČEK ZA 2. JAVNO RAZGRNITEV
Številka projekta:	241/10
Vodja projekta:	Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd.
Podpis in žig:	
Sodelovali:	<u>Ipsum, d.o.o.:</u> Nataša Zupančič, univ. dipl. biol. Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. Gregor Šuligoj, univ. dipl. inž. grad. Martina Ploj, univ. dipl. biol. Jaka Bon, abs. fizike
Ključne besede:	občinski prostorski načrt občine (OPN), občina Ilirska Bistrica, namenska raba prostora, okoljski cilji, vpliv OPN, omilitveni ukrepi, poselitveno območje, tla, voda, hrup, odpadki, kulturna dediščina, narava, biotska raznovrstnost

1. KAZALO VSEBINE

1. KAZALO VSEBINE.....	3
2. POVZETEK POROČILA Z OCENO SPREJEMLJIVOSTI.....	4
2.1 Ozadje.....	4
2.2 Ocena vplivov na okolje.....	5
3. ALTERNATIVE.....	14

Tabele

Tabela 1: Vpliv občinskega prostorskega načrta na posamezne sestavine okolja	10
--	----

Slike

Slika 1: Prikaz zmanjšanja zelenih površin za smučišče in posebnih površin za turizem	15
Slika 2: Prikaz izločitve območja za proizvodne dejavnosti SZ od Ilirske Bistrice.....	16
Slika 3: Prikaz zmanjšanja območja načrtovanih stanovanjskih površin ob cesti proti Knežaku.....	17
Slika 4: Prikaz zmanjšanja načrtovane širitve cone Plama v Hrušici.....	18
Slika 5: Prikaz prvotno načrtovanih širitvev SZ od naselja Podgrad (levo) in po uskladitvi (desno)	19

2. POVZETEK POROČILA Z OCENO SPREJEMLJIVOSTI

2.1 Ozadje

Občina Ilirska Bistrica pripravlja Občinski prostorski načrt (OPN). V sklopu načrta se skladno z Zakonom o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09) izdela tudi okoljsko poročilo. Na podlagi okoljskega poročila bo Ministrstvo za okolje in prostor izvedlo celovito presojo vplivov na okolje.

Okoljsko poročilo je izdelano v skladu z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). V njem so opredeljeni, opisani in ovrednoteni pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Okoljski poročilo v svoji vsebini obravnava naslednje sestavine okolja, na katere lahko pričakujemo vplive predvidenih novih posegov: tla, površinske in talne vode, naravo, kulturno dediščino, zrak in podnebne spremembe, hrup, elektromagnetno sevanje, odpadke ter družbeno okolje. Obravnavane sestavine okolja so vsebinsko skladne z zgoraj omenjeno Uredbo. Okoljska izhodišča so bila upoštevana na podlagi razpoložljivih podatkov o stanju okolja v občini Ilirska Bistrica, posameznih strokovnih študij ter na podlagi izhodišč in pogojev, ki so jih v smernicah podali pristojni urejevalci prostora. V poglavju 3 Alternative okoljsko poročilo za nekatere posege predlaga tudi alternativne lokacije njihovih umestitev v prostor. Pri posameznem poglavju so navedeni tudi zakonsko predpisani omilitveni ukrepi ter tisti ukrepi, brez katerih določeni posegi ne bi bili izvedljivi zaradi njihovih bistvenih vplivov na posamezno sestavino okolja. Na podlagi trenutnega stanja okolja smo predlagali tudi monitoring za posamezne sestavine okolja.

Na območju občine se nekatere predlagane spremembe namenske rabe prostora in posamezna območja nezazidanih stavbnih zemljišč, ki so opredeljena v trenutno veljavnem prostorskem planu Občine, nahajajo v posebnih varstvenih območjih (območje Natura 2000) in zavarovanih območjih, kar pomeni, da je potrebno okoljsko poročilo izdelati v skladu s predpisi, ki urejajo področje ohranjanja narave. Okoljsko poročilo obravnava tudi tista območja, ki so v veljavnih planskih aktih opredeljena kot stavbna zemljišča in do sedaj okoljsko presoja ni bila izvedena.

Občina Ilirska Bistrica je skladno z Zakonom o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12) pridobila mnenje o ustreznosti okoljskega poročila št. 35409-67/2010/52 z dne 18.10.2012. Na podlagi mnenja o ustreznosti se bo izvedla druga javna razgrnitev Okoljskega poročila in dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Občine Ilirska Bistrica.

V postopku pridobivanja mnenja o ustreznosti okoljskega poročila je Občina Ilirska Bistrica uskladila vse okoljevarstvene vsebine s pristojnimi nosilci urejanja prostora, ki so bili zaproseni za mnenje o ustreznosti okoljskega poročila. Tako je bilo pridobljeno pozitivno mnenje s strani:

- Zavoda RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, št. 5-II-440/14-O-12/BFACG z dne 4.10.2012
- Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport – Direktorat za kulturno dediščino, št. 3501-10/2012/9 z dne 4.10.2012
- Agencije RS za varstvo okolja, Urad za upravljanje z vodami, št. 35001-560/2012 z dne 12.10.2012

- Ministrstva za zdravje, št. 354-52/2010-8 z dne 1.8.2011

Okoljsko poročilo je podlagi opozorila Agencije RS za okolje, Urada za opravljanje z vodami za segment poplavne varnosti podalo oceno X – ocena vplivov ni možna. Razlog temu je, da ima Občina Ilirska Bistrica v veljavnem planskem aktu opredeljena posamezna območja stavbnih zemljišč znotraj evidentiranih območij poplav. Ker se krovni občinski prostorski akt, v tem primeru OPN, izdeluje na novo, so predmet okoljske presoje tudi veljavna stavbna zemljišča. Skladno z veljavno zakonodajo bi morala Občina pristopiti k izdelavi hidravlično hidrološke analize, v sklopu katere se bi določilo razrede poplavne nevarnosti. Tematika poplav v okviru OPN tako ni dokončno razrešena, kar bo Občina storila v sklopu priprave predloga OPN. V ta namen je sklican uskladitveni sestanek na Agenciji RS za okolje in sicer 5.11.2012.

Zavod RS za varstvo narave je v svojem mnenju opozoril na problematiko območja vetrnih elektrarn Volovja reber. Poudarjamo, da je bila za načrtovane ureditve vetrnih elektrarn izdelana vsa potrebna dokumentacija, izvedena okoljska presoja in na podlagi slednje pridobljeno tako okoljevarstveno soglasje kot izdano gradbeno dovoljenje, ki je še vedno v veljavi. Trenutno okoljevarstveno soglasje še ni pravnomočno in je v postopku potrditve ali zavrnitve na drugostopenjskem organu Ministrstva za kmetijsko in okolje.

2.2 Ocena vplivov na okolje

Občina Ilirska Bistrica v okviru Občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju OPN) načrtuje spremembe namenske rabe v sklopu večine naselij v občini. Prednostno območje, na katerega bo občina usmerjala razvoj poselitve je občinsko središče. Druga poselitvena območja, na katera bo občina usmerjala poselitev so pomembnejša lokalna središča Podgrad – Hrušica, Knežak in Jelšane. V ostalih naseljih se ohranja poselitev z zagotavljanjem novih stavbnih zemljišč za stanovanjsko gradnjo poleg obstoječih. Kot spremembe namenske rabe so večinoma predlagane površine za stanovanja, posebna območja za turizem, zelene površine, proizvodna območja ter površine za pridobivanje mineralnih surovin. Proizvodne, servisne, storitvene in druge podobne dejavnosti se usmerja v novo načrtovano gospodarsko območja Hrušica (Plama) in Jelšane. Prednostna območja za razvoj turizma so predvsem Mašun, Sviščaki, jezera Klivnik in Mola. Skladno s strategijo razvoja turizma določa prednostna območja za razvoj turizma in priložne dejavnosti, kamor se uvršča tudi območje Brkinov. V okoljskem poročilu so obravnavana tudi vsa tista območja, ki so že v veljavnem planskem aktu opredeljena kot stavbna zemljišča in so kot takšna sestavni del predlaganega Občinskega prostorskega načrta. V tem primeru so bile presojane vse tiste površine, ki kakorkoli segajo v varstvene režime, ki veljajo za posamezne sestavine okolja. Vrednoteni so bili vsi obstoječi koridorji daljnovodov, znotraj katerih se bi lahko nahajala stavbna zemljišča. Preverilo se je umeščenost namenske rabe z vidika stika obstoječih stanovanjskih ter proizvodnih območij z vidika vrednosti kazalcev hrupa zaradi proizvodne dejavnosti v bližini stanovanjskih območij. Obstoječa stavbna zemljišča predstavljajo stanje v prostoru, ki je obravnavano pri vsaki okoljski sestavini posebej.

Tla

Vpliv izvedbe OPN na tla ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C)**.

Zaradi številnih omejitev ter varstvenih režimov v prostoru je širitev poselitve usmerjena na rob obstoječih naselij, ki jih večinoma obdajajo plansko opredeljene najboljše in ostale kmetijske

površine. Reliefne razmere so pomemben omejujoč dejavnik, ki določa kje je možno vzpostaviti obdelovalne kmetijske površine. Tako je v občini malo obdelovalnih njivskih površin in prevladujejo travniki. Večina naselij v občini razpolagaj z dovolj prostih stavbnih zemljišč. Prav tako je ugotovljeno, da vse pobude v obsegu, kot so predlagane, z vidika poseganja na kmetijska zemljišča, niso upravičene. Ocenjuje se, da so pobude v naseljih, ki so v osnutku OPN opredeljena kot pomembnejša lokalna središča (Jelšane, Knežak, Hrušica, Bač in Podgrad) na kmetijskih zemljiščih upravičene z vidika razvoja gospodarstva in poselitve. Pri nadaljnjemu razvoju omenjenih naselij je potrebno poselitev prvenstveno usmerjati v obstoječa stavbna zemljišča. Novo predlagana stavbna zemljišča na kmetijskih površinah, predvsem na najboljših kmetijskih zemljiščih, je potrebno omejiti v skladu z dejanskimi potrebami glede na demografijo naselij.

Predlagani OPN ne posega v varovalne gozdove in gozdne rezervate. Osnutek odloka OPN v območju gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov prepoveduje krčitve gozda. S tem se omenjena območja ohranja.

Erozija v občini je prisotna na območju Brkinov, kjer so tla zgrajena iz slabo sprijetih flišnih kamnin. Zaradi nepropustnih tal se pojavlja gosta vodna mreža. Problematika erozije se kaže predvsem zaradi delovanja površinske vode v povezavi z nestabilnim terenom. Erozija se pretežno pojavlja točkovno in je lokalno omejena.

Poselitev v Brikinih se nahaja na slemenih na uravnanih planotah, kjer je erozija manj prisotna. Največ širitev Osnutek OPN za širše območje Brkinov v vseh naseljih načrtuje širitve poselitve. Gradnja novih objektov je dopustna samo na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih, kar vključuje tudi zagotovitev odvajanja padavinske vode. Poselitev se ne nahaja na slemenih, kjer ne naklon terena manjši ali ga ni. Stabilnost tal in preprečitev plazenja in erozije zagotavlja pokritost tal z gozdom. Pri širitvi poselitve v vseh naseljih v Brkinih naj se ohranjajo vse gozdne površine na strmih pobočjih. Prav tako je potrebne ukrepe pred erozijo tal izvajati na območju jezer Mola in Klivnik ter pri površinah za stanovanjsko gradnjo Gabrje v Ilirski Bistrici.

Na območju občine so bila v sklopu projekta Raziskave onesnaženosti tal vzpostavljena štiri vzorčna mesta. Za nobeno izmed lokacij ni bilo ugotovljeno preseganje mejnih in kritičnih vrednosti merjenih parametrov.

Potencialni vir onesnaževanja je kmetijska dejavnost. Gnojila je potrebno uporabljati v skladu s potrebami rastlin po hranilih glede na pričakovano količino in kakovost pridelka ter razpoložljive količine hranil v tleh. Na kmetijskih površinah v občini so pretežno travniki kjer se izvaja paša ali zgolj košnja, saj zaradi razgibanega terena, neenakomerne globine tal in poplavnih površin vzpostavitev strnjenih obdelovalnih površin ni mogoča. OPN ne načrtuje novih območij vzpostavitve kmetijskih površin.

Občina z OPN načrtuje dve večji proizvodni območji in sicer širitev cone v Podgradu ob obstoječem obratu podjetja Plama-pur d.d. in v Jelšanah. Večje industrijsko območje v občini predstavlja proizvodni obrat Lesonit, kjer izdelujejo lesne plošče ter stenske obloge. V vseh navedenih območjih se skladno z osnutkom odloka lahko umeščajo gospodarske in industrijske dejavnosti, transportne dejavnosti, skladiščno-prodajna in predelovalna dejavnost, manjše obrtne dejavnosti, tovarniške trgovine, komunalne dejavnosti in distribucija energije. Lokaciji IB 07/2 in 07/3 se z OPN določata kot območje delne prenove in notranjega razvoja z ekološko sanacijo. Od vseh štirih območij le IB 07/4 za sedaj še ni pozidano in se ga z OPN namenja za območje okoljske infrastrukture, industrijskih in gospodarskih dejavnosti. Za območje v Kosezah se pripravlja OPPN, kjer se načrtuje umestitev obrtnih dejavnosti bližnjih objektov. Predlagani OPN tako izdatno širi območja namenjena za proizvodne dejavnosti. Za vsa na novo načrtovana območja urejanja proizvodnih območij Plama in Jelšane se predvideva občinski podrobni prostorski načrt, ki bo natančneje opredelil gospodarske dejavnosti znotraj območja. Pri posegih v tla za potrebe gradnje proizvodnih, obrtnih ali drugih objektov so vplivi podobni kot pri gradnji stanovanjskih hiš. Ključni ukrep pri varstvu tal pred onesnaženjem ter nenadzorovanim vnosom nevarnih snovi v tla je

ureditev območja v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja ravnanje z industrijskimi odpadki ter odvajanjem ter ustrezno obdelavo vod, ki nastanejo pri tehnoloških procesih. Vse gospodarske cone se bo skladno z določbami odloka OPN lahko zgradilo šele, ko bo vzpostavljena komunalna infrastruktura. Do takrat zemljišč ni možno urejati za gradnjo. Slednje pomeni, da do onesnaženja tal zaradi proizvodnih območij in dejavnosti v njih ne bo prišlo.

Površinske in podzemne vode

Vpliv izvedbe OPN na površinske in podzemne vode ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C)**.

Največji vodotok Reka v celotnem toku teče mimo strnjenih naselij ter največjega proizvodnega območja v občini. Za leti 2007 in 2008 je bilo v sklopu monitoringa kakovosti površinskih vodotokov ugotovljeno dobro kemijsko in ekološko stanje merjenih parametrov s srednjo oziroma visoko stopnjo zaupanja na merilnem mestu Podgraje in Topolc. Slednje se nahaja dolvodno od cone Lesonit. Struga reke poteka tudi skozi kmetijska zemljišča z obdelovalnimi površinami. Glede na ugotovitve monitoringa kakovosti površinskega vodotoka lahko zaključimo, da obstoječa poselitve vključno s proizvodnim območjem Lesonit in kmetijska raba površin ne vplivata bistveno na kazalce kakovosti vodotoka. Podobno velja za vodotok Molja, kjer se merilno mesto nahaja pri naselju Zarečica. Molja skupaj z zaplavnima jezeroma Mola in Klivnik ne teče mimo poseljenih območij, tako da je dobro kemijsko in ekološko stanje z visoko stopnjo zaupanja pričakovano. Če primerjamo trenutno stanje z načrtovanim OPN ter načrtovanimi širitvami stavbnih zemljišč v okviru naselij lahko ugotovimo, da na podlagi načrtovane rabe prostora ter dejavnosti ne gre pričakovati bistvenega poslabšanja kakovosti kemijskega in ekološkega stanja vodotokov Reka in Mola. V primeru vzpostavitve proizvodnega območja v Jelšanah je ključni ukrep za varstvo vodotoka Mrzljak pred morebitnim onesnaženjem je ureditev komunalne infrastrukture območja, ki se zaključi na čistilni napravi ustrezne kapacitete.

Ob jezeru Klivnik in Mola se z OPN umeščajo nove površine za turizem in rekreacijo. Za preprečitev onesnaženja jezer je območja potrebno ustrezno komunalno urediti, da se prepreči onesnaženje jezer in s tem tudi vodotoka Molja, ki izteka iz jezera Mola. Ob načrtovani gradnji pokritega bazena bo nastala odpadna voda iz bazena, ki jo bo potrebno menjati. Pri tem je potrebno odpadno vodo iz bazena pred izpustom odvajati preko kanalizacije na čistilno napravo in naprej v vodotok. Vodo je pred izpustom v vodotok potrebno predhodno ohladiti. Objekte bungalovov je potrebno priključiti na kanalizacijsko omrežje, ki se zaključi na čistilni napravi. Parkirišče je potrebno opremiti z lovilci olj za preprečitev odtekanja onesnažene padavinske vode po površju in v jezero. Pri načrtovani širitvi kamnoloma je potrebno odvod meteornih in tehnoloških vod z manipulativnih površin izvesti preko usedalnika. V neposredni bližini ni površinskih vodotokov, zato bo meteorno vodo potrebno iz usedalnikov ponikati v tla.

Kanalizacijsko omrežje je vzpostavljeno v naselju Ilirska Bistrica, Jasen in Topolc in se zaključi na čistilni napravi Ilirska Bistrica s kapaciteto čiščenja 9.500 PE. Kanalizacijsko omrežje je zgrajeno tudi v naselju Šembije in se zaključi na ČN kapacitete 350 PE. Kanalizacijsko omrežje s pripadajočo čistilno napravo je zgrajeno tudi v naselju Hrušica in bo prešlo v obratovanje predvidoma v juliju 2011. V naselju Podgrad je pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo omrežja s čistilno napravo, vendar se dela še niso pričela. V naseljih Jablanica, Vrbica in Vrbovo je prav tako pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo kanalizacije, vendar so dela predvidena v obdobju od 2012-2015. Navedena naselja se bo priklopilo na ČN Ilirska Bistrica. Osnutek odloka o OPN navaja, da gradnja na območjih, kjer kanalizacijsko omrežje ni zgrajeno, ne sme izvajati. Vsa poselitvena območja je pred pričetkom gradnje potrebno komunalno opremiti. Glede na veliko naselij v občini naj se širitev poseljenih območij vrši postopno in v skladu s potrebami po tovrstnih zemljiščih.

V občini se poplavna območja nahajajo vzdolž vodotoka Reka od naselja Zagraje do meje s sosednjo občino Pivka. Znotraj poplavnih področij Reke se nahajajo z obstoječim planom opredeljena stavbna zemljišča, ki se jim z OPN spreminja raba v zelene površine. S tem se sicer zmanjša možnost gradnje objektov, vendar gre kljub vsemu za stavbno zemljišče. Vzpostavitev teh stavbnih zemljišč z izdajo gradbenih dovoljenj bo možna šele ob izdelavi poplavne študije in določitvi razredov poplavne ogroženosti za katere se v študiji določijo ukrepi ter dopustna gradnja v tovrstnih območjih. Do sedaj hidravlično hidrološka analiza poplavne varnosti in opredelitev razredov poplavne nevarnosti za območje občine Ilirska Bistrica ni bila narejena. Zaradi neizvedbe hidravlično hidrološke analize, **ocena vpliva izvedbe OPN ni možna, zato podajamo oceno X.** Oceno vpliva izvedbe OPN za omenjene enote urejanja prostora bo možno podati takrat, ko bodo znani razredi poplavne nevarnosti zaradi poplavne ogroženosti. V okviru OPN v evidentirana poplavna območja sicer segajo še nekateri manjši deli posameznih enot urejanja prostora (EUP) v sklopu naselij v dolini Reke.

Naselja Hrušica, Male Loče, Pregarje, Huje in Gabrk segajo v drugi vodovarstveni pas vodonosnikov Rižane. Vodovarstveno območje je zaščiteno z Uredbo, kjer so opredeljeni ukrepi, prepovedi in omejitve za gradnjo na območju občine Ilirska Bistrica. Iz določb Uredbe tako sledi, da je v pri vsaki gradnji objektov v ožjem vodovarstvenem pasu, tako stanovanjskih kot nestanovanjskih stavb, potrebno pridobiti vodno soglasje. V tem primeru je gradnja objektov na obstoječih stavbnih zemljiščih in tudi širitev novih površin za stanovanja v okviru OPN dopustna in v celoti v skladu z Uredbo. V občini je evidentiranih 29 vodnih virov, od tega 5 kot rezervnih vodnih virov. Večina se jih nahaja na gozdnem območju nad dolino Reke, kjer se namenska raba ne spreminja in ostajajo gozdne površine. Enako velja tudi za vodni vir Knežak in Mržljak. Vodovarstvena območja za te vodne vire uradno niso določena.

Glede na stanje v prostoru in rezultate monitoringa kakovosti obeh vodnih teles podzemne vode lahko zaključimo, da vodovarstvena območja zaradi obstoječe poselitve ter izvedbe predlaganega OPN ne bo imel bistvenih vplivov na kemijsko stanje vodonosnikov. Trenutno stanje oskrbe s pitno vodo ter obratovanjem vodovodnega omrežja je ustrezno rešeno, izdatnost virov pitne vode pa ni vprašljiva. Oskrba z vodo v občini Ilirska Bistrica se zagotavlja preko treh vodovodnih sistemov in sicer Ilirska Bistrica (vodovod Bistrica, Nižinski vodovod, vodovod Visoki Kras in Brkinski vodovod), sistem Podstenjšek in Knežak.

Narava

Vpliv izvedbe OPN na biotsko raznovrstnost in naravovarstvena območja ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C).**

Območje občine Ilirska Bistrica predstavlja pomemben življenjski prostor velikih zveri (rjavi medved, volk in navadni ris), večjega števila ptic in tudi prehranjevalni habitat številnih vrst netopirjev. Škodljive vplive za velike zveri, netopirje, metulje, hrošče in tudi ptice lahko predstavlja neprimerna razsvetljava in poseganje v prehranjevalne habitate in zatočišča. Preveliko svetlobno in hrupno onesnaženje na območju Mašuna in Sviščakov lahko bistveno vpliva na divje zveri tako, da odganja njihov plen. Takšen vpliv zmanjša obseg primerne habitata velikih zveri, čeprav ne pride do dejanskega fizičnega spreminjanja rabe. Vpliv na medveda ima lahko tudi neprimerno odlaganje komunalnih odpadkov. Slednji lahko privabijo medveda v bližino človeških bivališč, kar poveča možnost konfliktov. Poleg tega se medved navaja na človekovo bližino in so konflikti vsakič še verjetnejši. Rešitev je v uporabi medvedom nedostopnih kontejnerjih ali v ograjevanju smetnjakov. Dolina Reke predstavlja pomemben življenjski prostor koscu, pisani penici in rjavemu srakoperju. Kosci je na tem območju še posebej pomemben saj v lanskem letu tukaj niso našli nobenega predstavnika vrste. Reka predstavlja kvaliteten življenjski prostor tudi ribam. Vpliv nanje ne bo bistven ob upoštevanju zakonsko predpisanih odmikov od reke v primeru gradnje. Kamninska

podlaga občine Ilirska Bistrica je omogočila razvoj velikega števila kraških oblik. Med drugim je tukaj veliko število podzemnih jam, ki so med sabo povezane na nam neznane načine. V tem sistemu se pretaka tudi pitna voda, zato je ključno, da tukaj ne pride do onesnaženja. V občini imajo kanalizacijski sistem zgrajen je v nekaterih naseljih, v vseh ostalih je izgradnja načrtovana do leta 2017. I

Kulturna dediščina

Vpliv izvedbe OPN na območja kulturne dediščine ocenjujemo kot **nebitven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C)**.

Na območju občine se nahaja 36 arheoloških najdišč in območij. OPN z opredeljevanjem nove namenske rabe v nekaterih območjih posega v registrirana območja arheološke dediščine. Pri tem gre za bodisi prenovo območij ob upoštevanju funkcionalnosti in prostorske pojavnosti dediščine ali pa gre za smiselno nadaljevanje obstoječe rabe prostora (npr. pokopališča). OPN s širitvijo rabe posega do meja evidentiranih arheoloških najdišč. V robna območja arheoloških najdišč se izjemoma lahko posega z novo rabo, vendar je pred posegi potrebno opraviti predhodne arheološke raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva. Dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. V kolikor ob predhodnih arheoloških raziskava pride do odkritja arheoloških ostalin se lahko pojavi tudi možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.

V občini se nahaja 62 območij naselbinske dediščine, ki ji OPN posveča posebno pozornost, saj v izvedbenem delu osnutka odloka poleg splošnih pogojev glede lege, velikosti, oblikovanja objektov in izrabe prostora ter določb za gradnjo nezahtevnih in enostavnih objektov, opredeljuje tudi posebne pogoje za posamezne morfološke vzorce posameznih naselij v občini. Prostorsko izvedbeni pogoji (PIP) glede celostnega ohranjanja kulturne dediščine so v osnutku odloka navedeni. Zajemajo vse bistvene elemente varovanja dediščine v prostoru ob upoštevanju lastnosti posameznih zvrsti dediščine. Glede lastnosti dediščine, predvsem gre tu za naselbinsko dediščino, ki je pomemben dejavnik in gradnik prostora v občini, so opredeljeni dodatni prostorski izvedbeni pogoji. Opredeljujejo posamezne morfološke vzorce glede na ohranjenost naselbinske dediščine in namembnosti gradnje oziroma objektov. Naselja, ki so do danes ohranila večino svojih lastnosti, so opredeljena z morfološkim vzorcem trško jedro naselja (TJ). To so naselja, kjer najdemo pomensko, vsebinsko in funkcionalno najbolj prepoznavne gručne naselja, ki jo tvorijo pretežno avtohtoni samostojni objekti.

Predlagani OPN v ostala območja dediščine z novimi pobudami za spremembo namembnosti ne posega, ohranja pa do sedaj veljavna območja stavbnih zemljišč. Posamezna območja načrtovanih stavbnih zemljišč segajo v bližino ali znotraj vplivnega območja dediščine. Pretežno gre za širitve k obstoječim pokopališčem, ki ne posegajo neposredno v cerkve kot objekt dediščine. Pri tem gre za umeščanje rabe, ki s svojimi višinskimi gabariti ne bo vplivala na pojavnost cerkva v prostoru. Širitev tudi ne bo spremenila lastnosti objekta kot tudi ne njegovega vplivnega območja. Med enotami dediščine in naselji se v nekaterih naseljih, kjer je to potrebno za ohranitev prepoznavnosti dediščine v prostoru, vzpostavlja zelena cezura. Na južni strani vzpetine kjer stoji grad Prem (EŠD 574) se z OPN načrtuje širitev posebnih površin za turizem. Grad Prem je kulturni spomenik, ki obnovljen in je v funkciji. Območje za turizem se namenja ureditvi objektov in dejavnosti, ki so v funkciji gradu. V neposredno bližino gradu se ne sme posegati. V primeru celovitih posegov je potrebno izdelati konservatorski načrt in podrobnejši prostorski akt. S tem se bo zagotovilo celostno ohranjanje tako ožjega kot širšega območja gradu ter naselja Prem (EŠD 573). Oblikovanje objektov, njihova lega in parcelacija mora upoštevati značilnosti naselbinske dediščine, s čimer se ohranja tudi pojavnost gradu v širšem prostoru.

Zrak in podnebne spremembe

Vpliv izvedbe OPN na zrak in podnebne spremembe ocenjujemo kot **nebistven vpliv (B)**.

Območje občine je razmeroma dobro prevetreno in zračni tokovi se hitro mešajo. Prevetrenost je eden izmed pozitivnih dejavnikov, ki zmanjša možnost nastanka večjih koncentracij onesnaževal v ozračju. V občini se nahaja nekaj obratov, ki so zavezanci za meritve monitoringa emisij snovi v ozračje. Med največjimi je obrat Lesonit lesno kemična industrija, ki sodi med obrat z večjimi emisijami dušikovih oksidov v ozračje v Sloveniji. Med zavezance za monitoring emisij snovi sodi tudi obrat Plama v Hrušici, Javor Pivka v Baču in posamezne avtoličarske delavnice. Glede na meritve kakovosti zraka v občini ugotovimo, da ne prihaja do prekomernih emisij snovi v ozračje. V letu 2006 so bile z mobilno postajo izvedene meritve kakovosti zraka v zaledju obrata Lesonit, ki niso pokazale prekomerne onesnaženosti zraka. Enake meritve potekajo tudi v letu 2011. Ostali proizvodni objekti so predvsem povezani s panogami drobnega gospodarstva, obrtjo in storitvenimi dejavnostmi, ki ne pripomorejo bistveno k emisijam snovi v ozračje. Obstoječe dejavnosti v prostoru tako ne pripomorejo bistveno k emisijam v ozračje. Koncentracije ozona so bile v letu 2010 presežene na ravni celotne Slovenije. Območje občine Ilirska Bistrica z večjim številom sončnih dni se na letni ravni srečuje z večkratnim prekoračitvam koncentracije ozona. OPN načrtuje dve večji proizvodni območji in sicer širitev proizvodnega območja Plama ter proizvodno območje v Jelšanah. Dejavnosti znotraj obeh proizvodnih območij niso natančno poznane. Vsekakor je potrebno upoštevati veljavne predpise glede emisij snovi v ozračje in zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v ozračje, v kolikor je to potrebno in zapisano v okoljevarstvenem soglasju. Prometno najbolj obremenjena je glavna cesta G1-6 Pivka – Ilirska Bistrica, ki predstavlja tranzitno povezavo proti Kvarnerju. Obremenitev je največja v poletnem času. Podobno velja za glavno cesto G1-7 iz Kozine do mejnega prehoda Starod. V veljavi je državni lokacijski načrt za prestavitev in rekonstrukcijo glavne ceste G1-6 skozi naselje Ilirska Bistrica. Načrtovana trasa prestavljene ceste poteka izven območja strnjene poselitve in preusmerja promet stran od stanovanjskih objektov. Gostota prometa kot tudi emisije snovi se z izvedbo DLN ne bodo bistveno spremenile. Preusmeritev prometa izven naselja bo pripomogla k manjšim emisijam iz prometa neposredno v naselju. Glede na obstoječo poselitve ter predlagane širitve stavbnih zemljišč v okviru OPN poleg prometa k emisijam CO in dušikovih oksidov pripomore ogrevanje iz stanovanjskih, trgovskih, proizvodnih, obrtnih in družbenih objektov. Ker je izraba obnovljivih virov energije v občini slaba (prednjači les) se bo večina novih objektov verjetno ogrevala na les ali na kurilno olje. Plinovodno omrežje je zgrajeno v naselju Ilirska Bistrica. V ostalih naseljih se v prihodnosti načrtuje izgradnja plinovodnega omrežja, kar posledično pomeni manjše emisije snovi v ozračje zaradi ogrevanja objektov.

Hrup

Vpliv izvedbe OPN na emisije hrupa v okolje ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C)**.

Glavna vira hrupa cestnega prometa v občini predstavljata odseka glavne ceste G1 Pivka-Il. Bistrica-Jelšane (mejni prehod) in regionalne ceste R2 Pivka-Il.Bistrica-Podgrad. Ostale ceste služijo predvsem lokalnemu prometu in so prometno manj obremenjene. Vir hrupa predstavlja tudi obstoječa železniška proga Pivka – Ilirska Bistrica – mejni prehod. Večja obstoječa območja industrijskih dejavnosti se nahajajo v naseljih Ilirska Bistrica, Podgrad-Hrušica in Bač. Širitev poselitvenih območij ne bo predstavljala novega vira hrupa, saj gre za manjše in med seboj ločene posege. Povečana raven hrupa bo tako prisotna le v času urejanja območja in gradnje objektov. S širitvijo poselitvenih območij v občini se raven hrupa v naravnem in življenjskem okolju ne bo

bistveno spremenila. Občinski prostorski načrt v največji meri ne predvideva posegov, ki bi lahko povzročili bistveno povečanje ravni hrupa v življenjskem okolju. V zvezi s proizvodnimi območji bo potrebno, zaradi varstva življenjskega okolja pred hrupom, upoštevati omilitvene ukrepe in veljavne predpise, za umeščanje stanovanjskih območij v bližino železniške proge pa bo v nadaljevanju postopka potrebno dokončno presoditi ustreznost umestitve novih površin ali pa predvideti ustrezne protihrupne ukrepe.

Elektromagnetno sevanje

Vpliv izvedbe OPN na emisije elektromagnetnega sevanja v okolje ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C)**.

Občinski prostorski načrt ne predvideva novih pomembnih virov elektromagnetnega sevanja. Skozi občino poteka 400 kV daljnovod Divača - Melina, 220 kV daljnovod Divača - Pehlin in dva 110kV daljnovoda Pivka-Ilirska Bistrica in Ilirska Bistrica - Matulji. Znotraj varovalnih koridorjev obstoječih daljnovodov, razen ob zahodnem robu naselja Podgrad, ni obstoječih objektov za bivanje in varovanih stanovanj. Stavbišča znotraj varovalnega pasu daljnovoda so po obsegu majhna, umestitev novih stanovanjskih objektov ni možna. V varovalnem pasu 110kV daljnovoda se nahaja predlagana širitev območij stanovanjske rabe, kar ni skladno z okoljskimi cilji. Opredelitev tovrstne namenske rabe bi predstavljala konfliktno rabo v prostoru, zato je potrebno pri nadaljnjem usklajevanju to območje izločiti iz predloga OPN. Ob jezeru Klivnik se opredeljujejo zelene površine v koridorju 400 kV daljnovoda. Zelene površine za rekreacijo naj se opredeli izven koridorja daljnovoda z namenom zmanjšanja vplivov elektromagnetnega sevanja na obiskovalce. Znotraj preostalih območij varovalnih pasov daljnovodov ni opredeljenih površin za stanovanjske objekte in varovana stanovanja. Namenska raba je opredeljena kot gozd in kmetijske površine.

Svetlobno onesnaženje

Vpliv izvedbe OPN na svetlobno onesnaženje ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) (C)**.

Poraba električne energije za razsvetljavo cest ter javnih površin na prebivalca v občini Ilirska Bistrica je bila v letu 2010 glede na ciljne vrednosti bistveno presežena. Tako mora občina kot ukrep k zmanjšanju porabe električne energije vgraditi v svetilke varčne žarnice. Varčne žarnice naj se zamenja tudi v vseh obstoječih svetilkah s čimer se bo v ta namen zmanjšala poraba električne energije.

Ravnanje z odpadki

Vpliv izvedbe OPN na ravnanje z odpadki ocenjujemo kot **nebistven vpliv (B)**.

Nova območja poselitve za stanovanjske, centralne in proizvodne dejavnosti lahko vplivajo na povečano količino komunalnih in gradbenih odpadkov, ki bodo nastajali v času gradnje ter predvsem zaradi obratovanja objektov. Pri izvajanju gradbenih del, je potrebno nastale količine gradbenih odpadkov ločevati v največji možni meri že pri samem postopku nastajanja. S širitvijo različnih dejavnosti v naseljih ter na njihovem robu se bo hkrati povečala tudi količina nastalih komunalnih odpadkov, zato je potrebno poskrbeti za upravljanje z dodatno količino odpadkov. Na območju turističnih dejavnosti bodo zaradi gostinske dejavnosti nastajala tudi odpadna jedilna olja, masti ter organski kuhinjski odpadki in gostinske dejavnosti. Zbiranje tovrstnih odpadkov mora biti ločeno od komunalnih odpadkov in urejeno na način, ki ga določajo veljavni predpisi. Nove objekte je potrebno vključiti v obstoječi organiziran odvoz komunalnih odpadkov v občini.

Prebivalstvo in zdravje

Vpliv izvedbe OPN na prebivalstvo in zdravje ocenjujemo kot **nebistven vpliv pod pogoji (ob**

izvedbi omilitvenih ukrepov) (C).

V občini število prebivalcev je od popisa leta 2002 v upadu. Od skupno 64 naselij jih je 23 demografsko ogroženih. Poselitev se usmerja na obstoječa stavbna zemljišča in v razširitve ob njih. OPN omogoča gradnjo novih stanovanjskih območij. Pri tem je naselje Ilirska Bistrica prednostno območje za razvoj poselitve v merilu občine. OPN omogoča razvoj pomembnejših lokalnih središč, kot so Hrušica, Podgrad, Jelšane, Knežak in Pregarje z opredelitvijo novih stanovanjskih površin in gospodarskih območij. S tem se omogoča ohranjanje poselitve in preprečitev izseljevanja v večja urbana središča. Pri širjenju naselij v občini, predvsem to velja za Ilirsko Bistrico, reliefne omejitve in nekateri varstveni režimi v prostoru pogojujejo zagotavljanje poselitvenih zmogljivosti. Javna infrastruktura v občini, kot so zelene (parkovne) površine, vrtci, šole, zdravstvene storitve ter javni prevoz so dobro zastopane in v skladu s potrebami občanov. Osnovna zdravstvena oskrba je vzpostavljena z zdravstvenim domom v Ilirski Bistrici in zdravstvenima postajama v Knežaku in Podgradu. V Ilirski Bistrici sta dve osnovni šoli in gimnazija. Osnovne šole se nahajajo v naseljih Podgrad, Knežak, Pregarje, Podgora in Jelšane. OPN opredeljuje tudi površine centralnih dejavnosti, kjer bo v skladu s potrebami možno vzpostaviti objekte družbene infrastrukture, kot so šole, vrtci in objekti zdravniške oskrbe. OPN posebnih ukrepov za izboljšanje javnega prevoza v občini ne predvideva. Občina ima veliko možnosti za razvoj turizma, kar je tudi eden izmed poudarkov OPN. V ta namen se poudarja razvoj Mašuna, Sviščakov ter območja jezer Mola in Klivnik. Ohranjena naravna in kulturna dediščina sta pomembna elementa turistične ponudbe občine. Z izvedbo OPN se bo turistično rekreacijski potencial občine izboljšal. Obravnavane sestavine okolja, kot so kakovost tal, površinskih in podzemnih voda vplivajo na kakovost življenjskega okolja in privlačnost naselij za bivanje. Ključne ugotovitve so podane v predhodnih poglavjih.

Povezave z drugimi plani zaradi vrednotenja kumulativnih in sinergijskih vplivov

V postopku izdelave Okoljskega poročila za OPN Ilirska Bistrica so bili zaradi vrednotenja kumulativnih in sinergijskih vplivov upoštevani pomembnejši planski dokumenti sosednjih občin in veljavnih državnih prostorskih načrtov. Ilirska Bistrica je mejna občina z republiko Hrvaško, zato so bili obravnavani tudi morebitni čezmejni vplivi.

Upoštevanje okoljskih izhodišč in drugih obveznih podlag za pripravo plana ter usmeritev, izhodišč in pogojev iz smernic

Pri pripravi OPN in okoljskega poročila so bile upoštevane smernice in usmeritve, ki so jih podali nosilci urejanja prostora in javnih pooblastil. Upoštevanje smernic v okoljskem poročilu ter v osnutku odloka za OPN občine Ilirska Bistrica je navedeno na koncu poglavja, kjer se obravnava posamezno sestavino okolja.

Možne alternative

V postopku izdelave okoljskega poročila so bile kot alternativne rešitve predlagane ureditve na Mašunu in Sviščakih, ob jezerih Klivnik in Mola, naselju Podgrad in za širitev proizvodnega območja v Jelšanah. Ena izmed alternativnih možnosti je bila širitev proizvodnega območja SZ od naselja Ilirska Bistrica. Ta lokacija je bila zaradi mnogih omejitev v prostoru ter varstvenih režimov prepoznana kot manj primerna. Zato se je občina odločila širitev proizvodnih površin umestiti ob plansko opredeljene proizvodne površine južno od naselja Jelšane. Zmanjšale so se tudi površine načrtovanih širitev proizvodnega območja v Hrušici zaradi možnih potencialnih vplivov na velike zveri. Izločile so se tudi širitve proizvodnega območja Javor Pivka na Baču in širitve kamnoloma Gabrovec. Možna je tudi ničelna alternativa, to je da obvelja stanje v prostoru, kot je sedaj. Vendar bi to tako lahko prišlo do konfliktne rabe glede na namembnost prostora. V primeru Sviščakov bi se

nadaljevali stihijski posegi v prostor. Z OPN se opredeljuje podlaga za celovito ureditev naselja Ilirska Bistrica z urbanističnim načrtom.

Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi so podani na koncu vsakega poglavja in so prilagojeni natančnosti občinskega prostorskega načrta. V posameznih poglavjih so zaradi lastnosti sestavine okolja in vplivov posega na okolje ukrepi podani v večji natančnosti.

Spremljanje stanja okolja

Posamezni načini spremljanja stanja okolja so podani na koncu poglavja za vsako okoljsko sestavino okolja in so prilagojeni natančnosti izdelave OPN Ilirska Bistrica.

Sklepna ocena sprejemljivosti plana

Ocenjujemo, da je izvedba Občinskega prostorskega načrta Občine Ilirska Bistrica, ob upoštevanju veljavnih predpisov in omilitvenih ukrepov, z vidika varstva okolja sprejemljiva. Vpliv izvedbe OPN na okolje tako ocenjujemo kot nebitven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Izjema so poselitvena območja, ki segajo v evidentirana območja poplav. Za slednja podajamo oceno X - ocena vpliva izvedbe OPN ni možna, ker niso opredeljeni razredi poplavne nevarnosti.

3. ALTERNATIVE

Alternativne možnosti prostorskega razvoja v predlogu občinskega prostorskega načrta za občino Ilirska Bistrica niso bile podane. Razlog je v tem, da se občina srečuje s številnimi omejitvami v prostoru pri širitvi poselitve. Celoten dolinski del predstavljajo plansko opredeljena najboljša kmetijska zemljišča v kombinaciji s poplavnimi površinami reke Reke. Velik del občine prekriva Javorniško-snežniški gozdovi. Območje Brkinov je zaradi flišne kamninske podlage podvrženo plazenju. Osnutek plana, ki je bil poslan v pridobitev smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil na OPN je vseboval več širitev stavbnih zemljišč. Na podlagi usklajevanj med občino, izdelovalcem okoljskega poročila in posameznimi nosilci urejanja prostora so bila določena območja bistveno zmanjšana, nekatera tudi izločena. Prišlo je do zmanjšanja stavbnih zemljišč ob posameznih naseljih zaradi poseganja na plansko opredeljena kmetijska zemljišča in pomembnejše habitatne tipe. Takšnih površin je bilo približno 30 ha. V sklopu priprave OPN so se obstoječa stavbna zemljišča namenjena za stanovanjsko gradnjo, ki so segala v poplavne površine Reke, spremenila v zelene površine. S tem se je preprečilo avtomatsko gradnjo stanovanjskih objektov. Med pobudami za spremembo namembnosti so bila tudi nekatera območja, ki so se nahajala v poplavnih površinah Reke in so bila v postopku priprave okoljskega poročila izločena.

Skozi posamezna naselja potekajo koridorji daljnovodov. V sedaj veljavnem prostorskem planu občine so bila znotraj koridorjev opredeljene tudi stanovanjske površine. Predlagani OPN znotraj varovalnih pasov daljnovodov opredeljuje rabo kot zelene površine s čimer se prepreči gradnjo novih stanovanjskih objektov. V nadaljevanju prikazujemo večja območja zmanjšanj predlaganih širitev namenske rabe in dejavnosti v prostoru.

Območje Mašuna in Sviščakov

Območje Mašuna se je od prvotnega predloga ureditve pa do sedanje načrtovane ureditve bistveno spremenilo v smeri zmanjšanja negativnih vplivov na varstvene režime naravovarstvenih območij ter na gozdne površine. Mašun se nahaja v zavarovanem območju krajinskega parka Mašun (Primorske novice Uradne objave, št. 6/69) ter v območju gozdov s posebnim namenom (Primorske novice, Uradne objave, št. 1/69). Predvsem slednji predpis je v veliki meri pogojeval načrtovani razvoj Mašuna, za kakršnega se je Občina na koncu odločila.

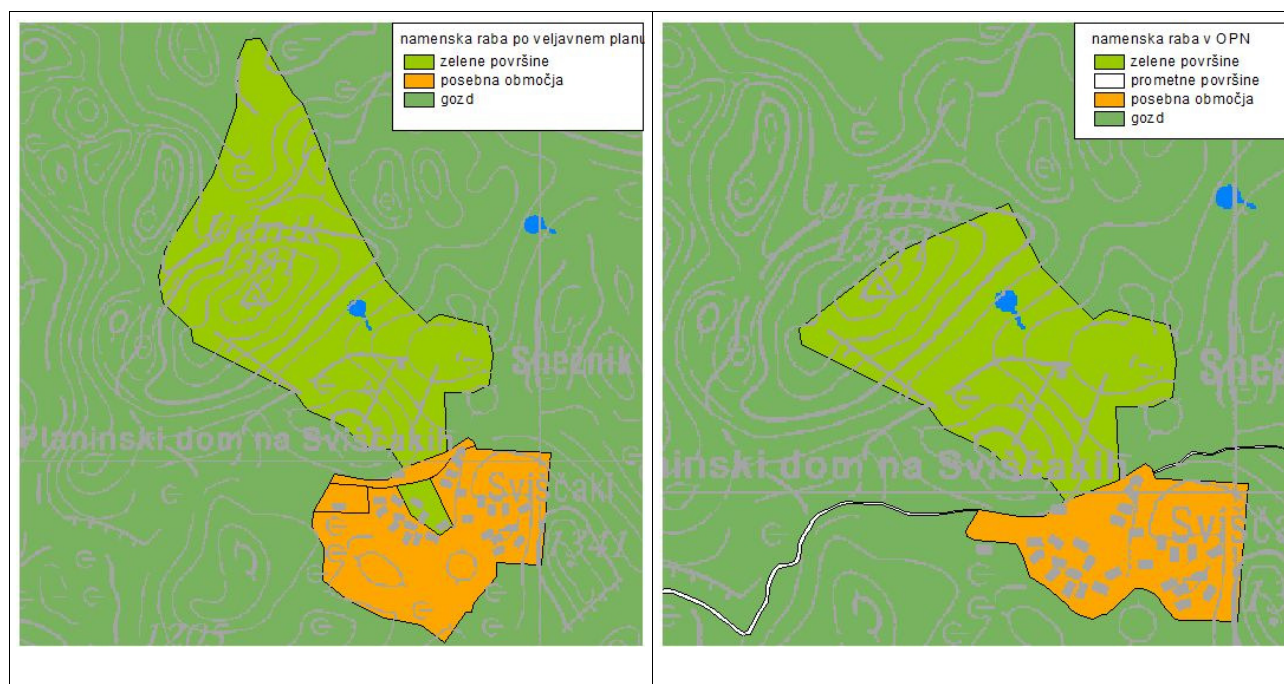
Mašun se nahaja v osrčju Javorniško-snežniške planote in sega v območje Nature 2000 SPA Snežnik-Pivka in SCI Javorniki-Snežnik ter v osrednje življenjsko območje velikih zveri. V preteklosti je bilo tu gozdarsko naselje in servisno-oskrbna točka za gozdarske delavce. Danes je območje predvsem zanimiva dnevna turistična točka. Občina je prvotno želela z OPN urediti rekreativno-turistični center z umestitvijo hotelskih kapacitet s skupno do 280 ležišči ter športnimi objekti, kot so pokrita dvorana za košarko, zunanje nogometno igrišče, ipd. Načrtovano je bilo večje število parkirnih površin ob dostopnih cestah do Mašuna ter nova parkirišča ob gostišču. Nove posege v prostor so tako predstavljale površine za umestitev apartmajev in ureditev parkirnih površin ob gostišču Mašun ter ob vznožju smučišča. Vse ostale ureditve so upoštevale stanje v prostoru. Tako se nove ureditve umešča na lokacijo oskrbovalne baze gozdarske mehanizacije in na območje travnika ob ruševinah gradiča. Vse športne površine so načrtovane v travnati izvedbi brez dodatnih posegov v prostor.

Na podlagi uskladitvenega sestanka z Zavodom RS za varstvo narave ter Zavodom za gozdove z dne 4.7.2012 so se načrtovane ureditve bistveno zmanjšale, pri čemer se je upoštevalo tudi odlok o razglasitvi dela Mašuna za gozd s posebnim namenom (Primorske novice, Uradne objave, št. 1/69).

Slednji prepoveduje gradnjo izven območja sedanjih objektov in na območju gozdov ter travnikov. Prvotno načrtovana ureditev lokacije Mašun bi v naravovarstveno pomembnem območju povečala obremenitev okolja s hrupom, prometom in obiskovanjem prostora. Slednje ni v skladu z varstvenimi cilji omenjenih Natura območij. Zato so se predvidene površine za širitev območja zmanjšale, vse načrtovane dejavnosti pa prerazporedile. Izločile so se vse načrtovane ureditven apartmajeve na območju travnika ob dvorcu, dve igrišči v vrtači ob dvorcu in ob sedanjem servisnem objektu za gozdno mehanizacijo (območje „Koreja“). Izločila se je tudi vsebina športnega parka na območju „Koreja“. Parkirne površine se uredijo vzdolž ceste ter v opuščenem kamnolomu.

V okviru OPN se ureja tudi območje Sviščakov, kjer se prav tako načrtuje ureditev dodatnih nočitvenih kapacitet. Med Mašunom ter Sviščaki je oddaljenost manj kot 20 km. Z ureditvijo nočitvenih kapacitet v obeh območjih bi se pritisk na prostor lahko bistveno povečal, s tem bi se v prostor vnašal hrup zaradi obiskovanja ter prometa, kar bi lahko ogrozilo varstvene cilje območja Natura 2000. Iz tega razloga je bil na zgoraj omenjenem uskladitvenem sestanku dogovorjeno, da je zgornja meja nočitvenih kapacitet na območju Mašuna 130, na območju Sviščakov pa 120. S tem se zagotavlja tisto število nočitvenih kapacitet, ki jih kumulativno z obema območjema ta prostor lahko še prenese. Omenjene zahteve ter zaključke usklajevanja so bile podane tudi v mnenju Zavoda za gozdove, OE Postojna z dne 26.7.2012 (št. 26.7.2012).

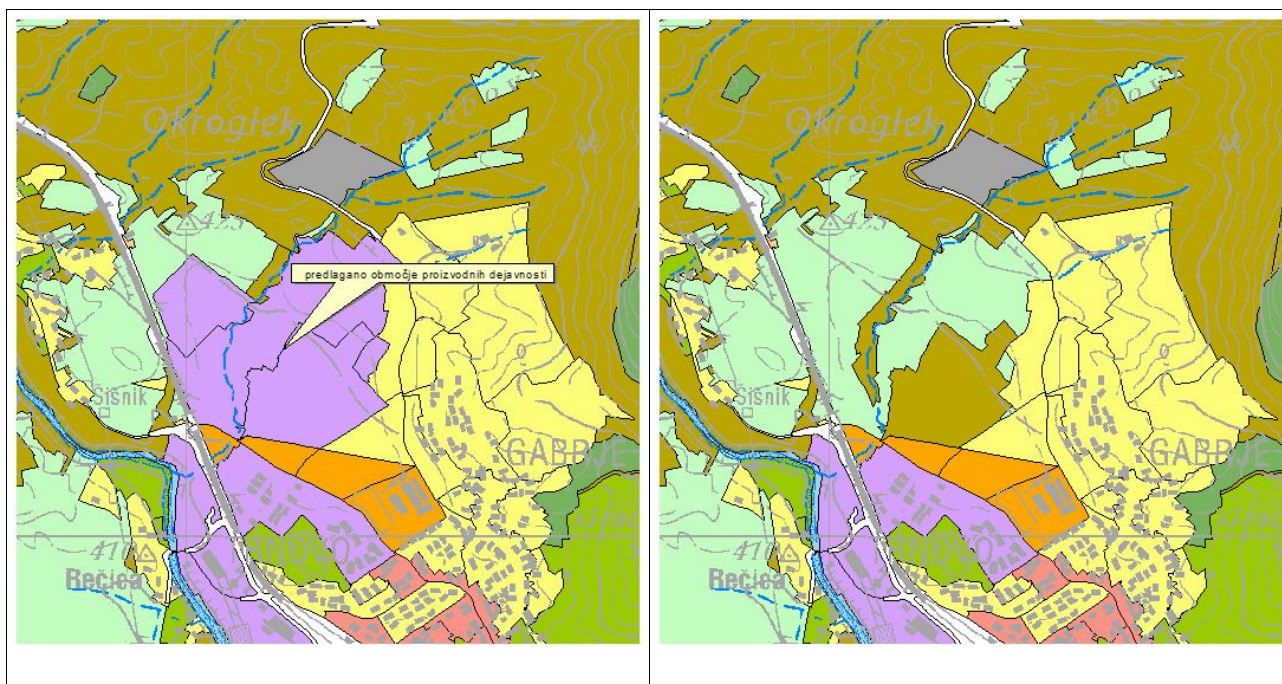
Namenska raba na območju Sviščakov se z OPN ne širi. V prvotnem predlogu plana je bila načrtovana ureditev rekreacijskih objektov (igrišče za nogomet, tenis, košarko, odbojko na mivki) s pripadajočimi objekti ob dostopni cesti iz smeri Ilirske Bistrice zahodno od vikend naselja. Kot stavbno zemljišče je bilo opredeljeno večje območje, kjer je bilo možno nadaljevati gradnjo vikend objektov. Strokovne podlage za presojo sprejemljivosti OPN na velike zveri so ugotovile, da se večinski del območja, kjer so prisotni vikendi, že nahaja v območju Nature 2000 v gozdnem prostoru. Ker okoliški prostor neposredno prehaja v območje pomembno za divje zveri, pozidava tega območja ni sprejemljiva. Poleg tega so bile po veljavnem prostorskem planu opredeljene obsežne zelene površine za smučišča. Strokovne podlage ugotavljajo, da bi širitev smučišč v takšnem obsegu imela negativen vpliv na risa, saj je to območje po znanih telemetričnih raziskavah njegovo kotitveno območje.

Slika 1: Prikaz zmanjšanja zelenih površin za smučišče in posebnih površin za turizem

Gospodarsko območje SZ od Ilirske Bistrice

Občina je v osnutku OPN načrtovala umestitev površin za proizvodno dejavnost SZ od naselja Ilirska Bistrica. Razlog je bil predvsem umik poplavnim površinam Reke, ki so prisotne ob obstoječi gospodarski coni Lesonit. Predlagana lokacija za širitev je imela z vidika varstva okolja več pomanjkljivosti. Lokacija se nahaja v Natura 2000 območju SPA Reka-dolina, ki je pomembno za ptice. Na omenjeni lokaciji je bila v sklopu monitoringa kvalifikacijskih vrst metuljev ugotovljena prisotnost zavarovane vrste strašnični mravljiščar (*Maculinea teleius*). Krajina tega območja je izrazito mozaična s številnimi mejicami, travniki, njivskimi površinami ter vodotoki, ki predstavlja pester habitat različnim živalskim vrstam. Ob popisu habitatnih tipov tega območja je bila ugotovljena prisotnost nekaterih habitatov, med drugim tudi mokrotni travniki, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju. Lokacija se nahaja tudi na obdelanih kmetijskih površinah. Predlagana raba proizvodnega območja se je stikala s stanovanjskimi površinami, kar je predstavljalo potencialno konfliktno rabo z vidika hrupne obremenjenosti okolja. Poleg tega bi takšno območje skupaj z obstoječo cono Lesonit potencialno lahko predstavljalo pomemben kumulativni vpliv z vidika emisij snovi v ozračje. Lesonit je že sedaj eden izmed obratov, ki proizvajajo večje količine emisij dušikovih oksidov v ozračje. Hkrati bi tovrstna raba pomenila, da bi bilo naselje Ilirska Bistrica z zahodne, jugozahodne ter severozahodne strani obdano s proizvodnimi površinami, kar zagotovo ne pripomore k kvalitetnemu življenjskemu okolju. Prikaz območja je na sliki 2.

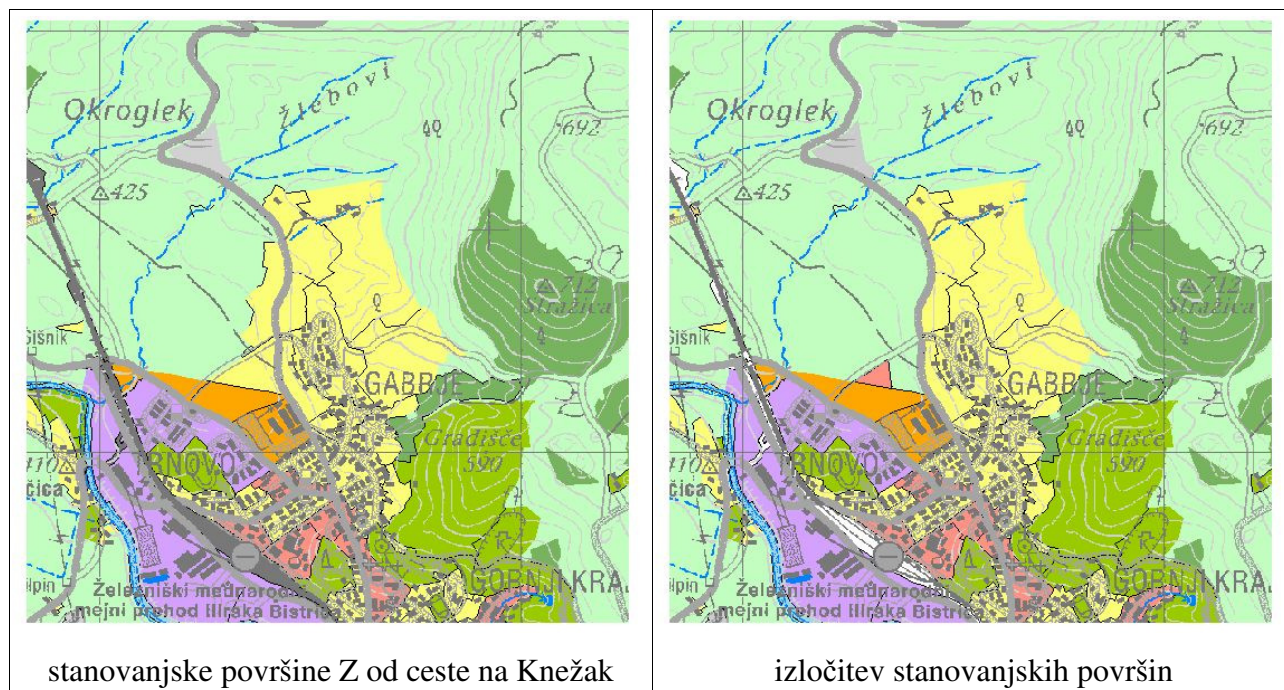

Slika 2: Prikaz izločitve območja za proizvodne dejavnosti SZ od Ilirske Bistrice

Iz vseh zgoraj naštetih razlogov se je predlagano proizvodno območje izločilo iz osnutka OPN. Proizvodno območje se je tako opredelilo v Jelšanah (JE 07/3) ob plansko že opredeljene površine za proizvodnjo. Lokacija v Jelšanah je alternativni predlog, ki ne posega v noben varstveni režim v prostoru.

Območje severozahodno od Ilirske Bistrice do ceste proti Knežaku sega tudi v varstveno območje SPA Natura 2000 Reka-dolina. Zaradi previsokega deleža novih stavbnih zemljišč v posameznih notranjih conah kvalifikacijskih vrst Natura območja so se izločile tudi načrtovana območja stavbnih zemljišč za potrebe stanovanj. S tem so se bistveno dodatno zmanjšale načrtovane površine

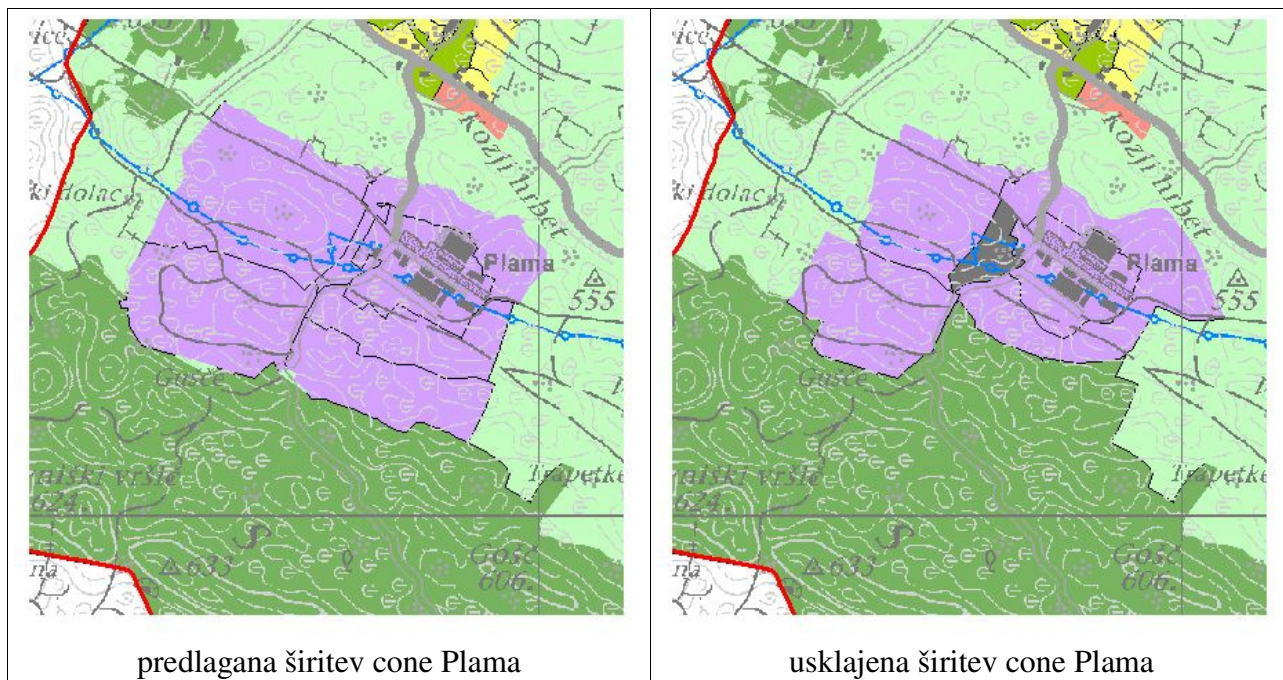
stavbnih zemljišč za potrebe razvoja mesta. Tako se v tem delu z OPN v primerjavi z veljavnimi planskimi površinami ne opredeljuje nobenih novih stavbnih zemljišč.

Slika 3: Prikaz zmanjšanja območja načrtovanih stanovanjskih površin ob cesti proti Knežaku

Širitev cone Plama v Hrušici

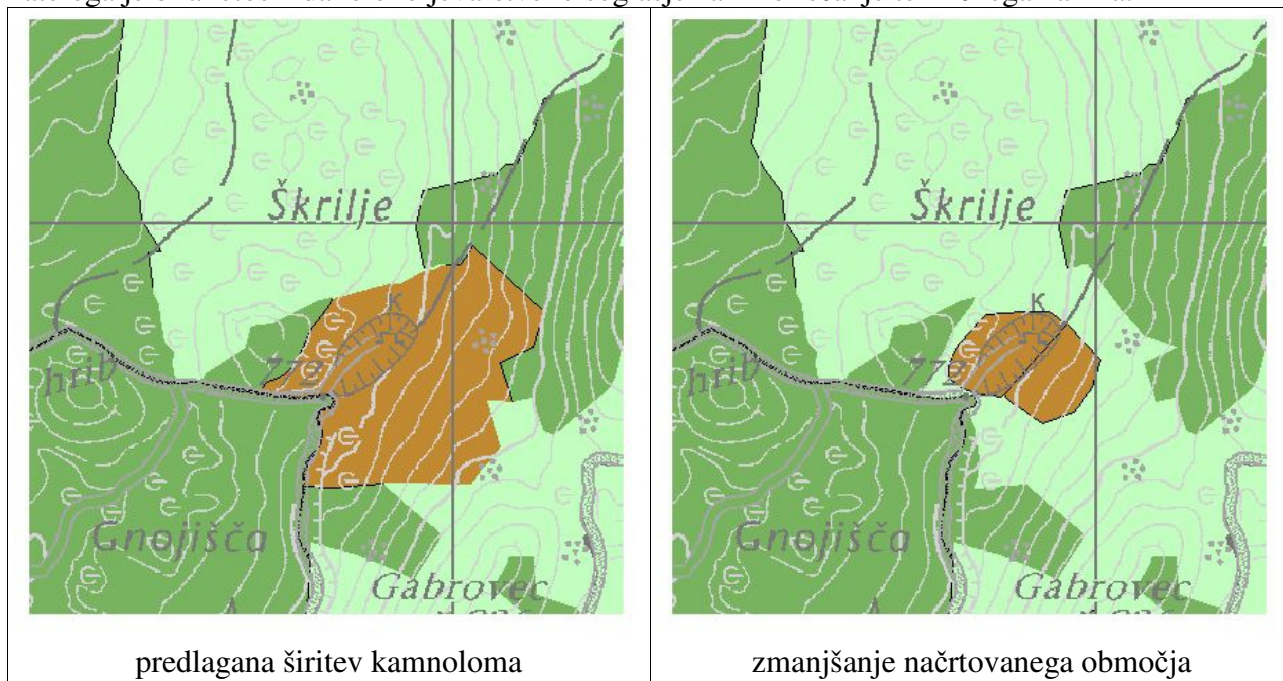
Ob proizvodnem območju Plama v naselju Hrušica je Občina načrtovala širitev proizvodnih površin v skupnem obsegu preko 110 ha. Območje se nahaja v delu občine, ki je pomembno z vidika življenjskega prostora velikih zveri in njihovih selitvenih koridorjev. Zaradi ugotovljenega morebitnega bistvenega predvsem na populacijo volka se je območje prvotno načrtovane cone zmanjšalo. Tako se ohranja gozdni prostor v JV delu območja, deloma pa se je zmanjšal tudi zahodni del načrtovane širitve.

Slika 4: Prikaz zmanjšanja načrtovane širitve cone Plama v Hrušici

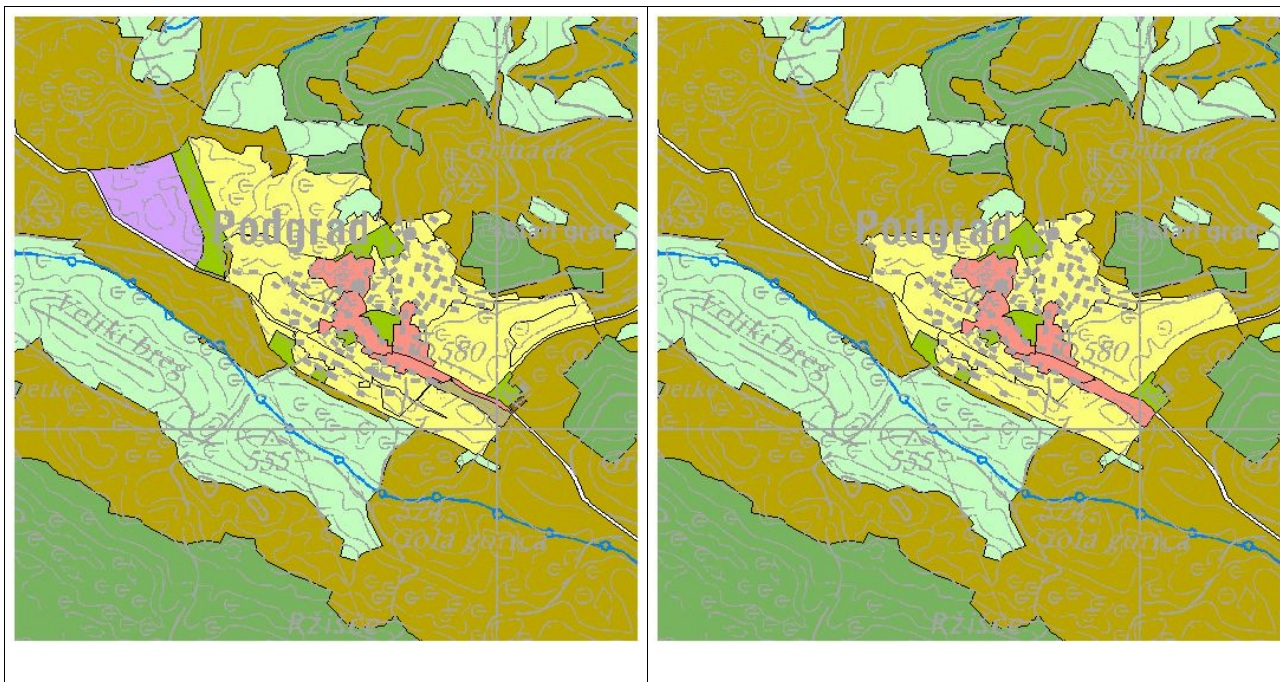
Kamnolom Gabrovec

V osnutku OPN se je načrtovalo razširitev pridobivalnega prostora kamnoloma Gabrovec nad Ilirsko Bistrico. Območje se nahaja znotraj predela, ki je opredeljen kot posebno ohranitveno območje SPA Natura 2000 SPA. Poleg tega se je širitev načrtovala v neposredni bližini arheološkega območja Jasenska cesta (EŠD 19662). Na podlagi navedenih morebitnih bistvenih vplivov se je območje kamnoloma zmanjšalo na površino, ki je že bila izkoriščena in na del, za katerega je bila letos izdano okoljevarstveno soglasje za izkoriščanje tehničnega kamna.

Širitve v naselju Podgrad

V naselju Podgrad je osnutek OPN v severozahodnem delu naselja predvideval večjo širitev stanovanjskih in zelenih površin ter površin za proizvodnjo. Pri tem se je predlagano stanovanjsko ter proizvodno območje ločilo z zelenim pasom zaradi trase daljnovoda. Med naseljema Podgrad in Hrušica je naravni prehod za velike zveri, kjer prehajajo z območja Čičarije proti Brkinom in naprej proti Vremščici. Z umestitvijo stavbnih površin, kot je bilo prvotno predlagano, bi se ta naravni prehod zmanjšal. S tem bi prišlo do konflikta med velikimi zvermi in človekom. Poleg tega je je širitev v celoti načrtovana na kmetijska zemljišča. Na lokaciji načrtovanega proizvodnega območja so bili popisani tudi prednostni habitatni tipi (submediteransko-ilirski polsuhi travniki). Zaradi načrtovane širitve gospodarske cone Plama, vplivov na velike zveri ter prisotnost prednostnih habitatnih tipov je bilo območje izločeno v dopolnjenem osnutku plana. Prikazano smanjšanje je vidno na sliki 5).

Slika 5: Prikaz prvotno načrtovanih širitvev SZ od naselja Podgrad (levo) in po uskladitvi (desno)

Območje jezer Mola in Klivnik

Jezeri Klivnik in Mola je občina prepoznala kot zanimivi lokaciji pri razvoju turistične dejavnosti. V ta namen je v osnutku OPN opredelila območje v širini približno 150 metrskega pasu okoli obeh jezer kot zelene površine, kjer je možno umeščati ter razvijati turistično dejavnost. V nadaljnjem postopku priprave je bila izdelana Strategija razvoja turizma z izvedbenimi programi. Pri obeh jezerih se je natančneje določilo lokacije, ki se namenjajo turističnim in rekreacijskim dejavnostim. Takšni sta lokaciji MO 01/2 in MO 02/1. Zelene površine se umeščajo ob jezero Klivnik. Površine okoli obeh jezer ostajajo opredeljene kot gozd in kmetijske površine. S tem se turistična in rekreacijska dejavnost načrtno usmerjata na točno določene lokacije.

Predlagane širitve stavbnih zemljišč v naseljih

OPN je v začetnih fazah vključeval večje širitve stavbnih zemljišč v sklopu posameznih naselij, ki so v večji meri segale na kmetijske površine. Ob kartiranju travniških habitatnih tipov je bila ugotovljena prisotnost habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju. Ob

vrednotenju omenjenih novih širitev naselij je bilo hkrati upoštevano poseganje na najboljše kmetijska zemljišča ter prisotnost prednostnih habitatnih tipov. Na ta način so se posamezne pobude za širitev poselitvenih območij izločile.

Z namenom zmanjšanja negativnega vpliva na Natura območje SCI Reka in SPA Reka – dolina je bilo v naseljih, ki segajo v omenjeni območji izločenih večje število načrtovanih širitev stavbnih zemljišč.

Območje razpršene poselitve

Glede na veljavni planski akt so bila v namenski rabi opredeljena številna območja površin razpršene poselitve. Precejšnje število takšnih območij je bilo opredeljenih tudi znotraj posameznih območij z naravovarstvenih statusom. Vsa takšna območja, kjer je bilo razvidno, da v naravi ni nobenih objektov niti ni podanih pobud po gradnji, so bila v fazi usklajevanj izločena. Na teh mestih je bila tako plansko opredeljena osnovna namenska raba, v največ primerih kot gozd. Precejšnje število takšnih območij se je nahajalo v okolici Snežnika.

Načrtovano območje za razvoj zdraviliškega turizma Gomance

Območje Gomance se nahaja sredi gozdne krajine na meji med republiko Slovenijo in Hrvaško. Lokacija je oddaljena od najbližjega naselja več kot 12 km. Občina je z OPN želela revitalizirati lokacijo, kjer je v preteklosti potekala gozdarska dejavnost, z ureditvijo zdraviliškega centra za zdravljenje pljučnih bolezni. Na podlagi usklajevalnega sestanka z dne 4.7.2012 in mnenja Zavoda za gozdove, OE Postojna z dne 26.7.2012 (št. 3407-13/2010) ter Zavoda RS za varstvo narave OE Nova Gorica z dne 27.7.2012 (št. 5-II-440/6-O-2012/BFACGDR) je bila načrtovana dejavnost izločena iz dopolnjenega osnutka OPN. Po mnenju obeh nosilcev urejanja prostora takšna dejavnost v sklenjeno gozdno krajino, ki je pomemben življenjski prostor velikih zveri, ne sodi. Kumulativno z območjem Mašuna ter Sviščakov bi razvoj tretjega takšnega območja na Območju Snežniško-Javorniškega pogorja lahko bistveno vplival na habitat ptic in velikih zveri zaradi povečanega hrupa in prometa. V OPN območje Gomanc ostaja opredeljeno kot območje razpršene poselitve, kjer se dopušča vzdrževalna dela, rekonstrukcija in odstranitev objektov ter postavitve nezahtevnih in enostavnih objektov